

చంద్రన్న రైతు క్షేత్రాలు

చంద్రన్న రైతు క్షేత్రాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వరి, పప్పుధాన్యాలు, చిరు ధాన్యాలు, నూనెగింజలు, ప్రత్తి, మొదలగు ముఖ్య పంటలు ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో సాగవుచున్నవి. ఈ పంటలలో ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకత తక్కువగా ఉన్నవి. కావున ఈ ప్రధాన పంటలలో వివిధ ప్రాంతాలకు అనుకూలమైన మరియు మేలైన సాగు పద్ధతులపై అవగాహన పెంపొందించుట మరియు అవలంబించుటకై రైతులను చైతన్య పరచుట ఎంతైన అవసరం. ప్రధాన పంటలలో ఉత్పత్తి మరియు ఉత్పాదకత పెంచుటకు గ్రామాలలో రైతులను మరియు క్షేత్ర స్థాయి సహాయకులను సమన్వయ పరచి వారి భాగస్వామ్యంతో రైతు క్షేత్ర ప్రదర్శనలు నిర్వహించవలెను. రైతు క్షేత్ర ప్రదర్శనల ద్వారా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందించుట మరియు సరైన అవగాహన కల్పించుటకు చంద్రన్న రైతు క్షేత్రాలు (CRKS) అను ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాం. వివిధ పంటలు సాగుచేయునపుడు దిగుబడి నిర్దేశించు కీలకమైన పంటల దశలందు మేలైన సాగు పద్ధతులను రైతులు ఆచరించేలా చూడటం వలన ఉత్పాదకత కొంత మేరకు పెంచవచ్చును

లక్ష్యం

రైతులకు వారివారి పొలాల్లోనే మేలైన సాగు మరియు యాజమాన్య పద్ధతులపై అవగాహన కల్పించుట మరియు ఆచరించేలా చైతన్య పరచుట తద్వారా పంటల ఉత్పాదకతను పెంచుట మరియు సాగు ఖర్చులను తగ్గించవచ్చును.

చంద్రన్న రైతు క్షేత్రాలు (CRKs) వ్యవసాయ ప్రదర్శన క్షేత్రాలు వ్యవసాయ శాఖలోని MPEO /AEO /AO /ADA లు 10 హెక్టారుల విస్తీర్ణం గల క్షేత్రమునందు ప్రదర్శన ద్వారా రైతులకు అవగాహన కల్పించుట మరియు చైతన్య పరుస్తారు.

ఈ ప్రణాళిక క్రింద 26,000 హెక్టార్ల విస్తీర్ణములో 2,600 ప్రదర్శనా క్షేత్రాలు ఎన్నుకోబడినవి.

ఈ 2,600 ప్రదర్శనా క్షేత్రాలను నిర్వహించుటకు రాష్ట్ర అభివృద్ధి ప్రణాళిక (SDP) క్రింద రూ.1258.00 లక్షల నిధులు ప్రతిపాదించడమైనది. ఈ ప్రణాళికను అమలు చేయుటకు తగిన సూచనలు, ప్రదర్శనలు స్థానిక రైతుల సమక్షంలో జరిపి వారికి సరైన అవగాహన కల్పిస్తూ, ఎక్కువ ఉత్పాదకతను సాధించవచ్చును.

ఆచరణ విధానం మరియు సబ్సిడీ పద్ధతి

1. చంద్రన్న రైతుక్షేత్రాలు అనే పథకం 10 హెక్టారుల విస్తీర్ణం గల క్షేత్రము నందు గ్రామస్థాయిలో MPEO & AEO, మండలస్థాయిలో MAO, వ్యవసాయ డివిజన్ నందు ADA(R), వ్యవసాయ ప్రదర్శనాల క్షేత్రాల ద్వారా రైతులకు అవగాహన కల్పిస్తారు.
2. పైన సూచించిన అధికారులు తమ పరిధిలో ప్రధానంగా పండించు పంటలను ఎన్నుకొని గ్రామాలలో ఆ పంటను ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయుటకు మరియు ఉద్పాదకత స్థాయిని పెంచుటకు రైతులకు నిర్వహణ పద్ధతులయందు వ్యవసాయ ప్రదర్శనల ద్వారా శిక్షణ ఇవ్వవలెను.
3. ఈ CRK పథకము క్రింద ఎక్కువగా పండించు పంటలను ఎన్నుకొని మండల స్థాయిలో MAO, గ్రామస్థాయిలో MPEO/AEO, వ్యవసాయ డివిజన్ లో ADA (R) ఈ పథకాన్ని అమలు చేయవలెను.
4. అవగాహన కొరకు వీలైనంత ఎక్కువ మంది రైతులను గుర్తించవలెను. ప్రతీ రైతుకు 2 హెక్టారుల విస్తీర్ణం కంటే ఎక్కువగా కేటాయించకూడదు. ఉత్సాహంగల మరియు నైపుణ్యం గల రైతులు పొల్గొనేటట్లు చేయవలెను.

ఈ పథకాన్ని నిర్వహించుటకు హెక్టారుకు 5 వేలరూపాయల రాయితీ ఈ క్రింద చూపిన విధంగా కేటాయించబడినది

ఎ) పచ్చి రొట్ట ఎరువులు - వరికి / జిప్సం - వేరుసెనగ / బొరాక్సు - ప్రొద్దుతిరుగుడు / జింక్ - వరి మరియు ఇతర పంటలు	రూ. 1700/-హె.
బి) వేపపిండి వాడకం ఒక్కసారికి రూ.500/- మించకుండా	రూ. 1000/హె
సి) వేప నూనె (అజాడిరక్టిన్ 1500పిపిఎం రెండుసార్లు)	రూ. 1000/హె.
డి) జీవకారకాలు మరియు జీవన ఎరువులు	రూ. 800/హె.
ఇ) పంటకోత ప్రయోగము, వీడియో రికార్డింగ్, పీల్డ్ బోర్డు ధరతో కలిపి క్షేత్ర దినోత్సవం నిర్వహించుట	రూ. 500/హె.

పైన తెల్పబడినట్లు మొత్తం కార్యక్రమాలకు ఖర్చు చేయుచూ ప్రదర్శనలకు రూ.5000 ఒక హెక్టారుకు మించకుండా, వ్యవసాయ శాఖ సూచించిన మార్గదర్శకాలకు లోబడి, కార్యక్రమాలు నిర్వహించవలెను.

ప్రదర్శనల నిర్వహణ పద్ధతి

1. ఉత్పాదకత, ఉత్పత్తుల ప్రస్తుత పరిస్థితిని గురించి తెలుసుకొనుటకు గ్రామస్థాయిలో బెంచ్‌మార్క్ సర్వే జరుపవలెను.
2. చంద్రన్న రైతు క్షేత్రములను నిర్వహించుటకు సిఎంఎస్ఎ గ్రామాలకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలెను.
3. ఎన్నుకోబడిన గ్రామాలు రోడ్డుకు దగ్గరగా ఉండవలెను. చూచుటకు, తొందరగా చేరుటకు వీలుగా ఉండవలెను. అందువలన చాలా మంది రైతులు సాంకేతిక ప్రదర్శనల ఫలితాలను పరిశీలించగలరు.
4. ప్రదర్శనల లక్ష్యం మరియు వ్యవసాయ ప్రదర్శనా క్షేత్రాల నిర్వహణ విధానం గూర్చి ఎన్నికైన రైతులకు ముందుగా అవగాహన కల్పించి, ఇతర రైతులకు ప్రేరణ కల్పనట్లు చేయవలెను.
5. ఉత్పాదకతను పెంచుటకు రాయితీ గల వనరులను అవసరానికి అనుగుణంగా పంపిణీ చేయవలెను.
6. ఎరువులను సిఫార్సు చేయుటకై ముందుగా మట్టి నమూనాల విశ్లేషణ, నేలలోని పోషకాల యొక్క పరిస్థితిని గురించి తెలుసుకొనవలెను. మట్టి నమూనాలను ప్రతి ఒక హె||కి ఒకటి చొప్పున ప్రాతినిధ్య నమూనాను సేకరించాలి.
7. అధికారుల స్థాయిలో చంద్రన్న రైతు క్షేత్రము రిజిస్టరును పెట్టవలెను. క్షేత్ర సందర్శనల యొక్క సంఖ్యను, సందర్శించు అధికారుల అభిప్రాయాలను అందులో పొందుపరచవలెను. ఫీల్డు రిజిస్టరు నందు పొందుపరచవలసిన అంశములు.

- * ఇండెక్స్
- * బెంచ్‌మార్క్ వివరములు
- * సిఆర్ కె పొలం గుర్తిస్తూ గ్రామ పటము

- * మట్టి నమూనాల విశ్లేషణ నివేదిక
 - * క్షుధులో గుర్తించిన మేలైన సాగు పద్ధతులు .1. 2. 3. మొ॥
 - * రైతు వివరాలు (రైతు పేరు, తండ్రి పేరు, గ్రామం, మండలం, సర్వే నెం. విస్తీర్ణం, కులం / తెగ)
 - * రైతు వారి ఉత్పాదకాల వివరాలు (రైతు పేరు, ఉత్పత్తి కారకం పేరు, పరిమాణం, రైతు సంతకం)
 - * చంద్రన్న రైతు క్షేత్రం సాగు ఖర్చు కంట్రోల్ ప్లాటుతో సరిపోల్చగా
 - * సందర్శించు అధికారుల వ్యాఖ్య
8. నామ ఫలకాలను ఏర్పాటు చేయవలెను. ఎన్నుకోబడిన పంట, రకం, విత్తనం నాటిన తేదీ, కీలక ఉత్పత్తి కారకాల వాడకం, ఒక్కో బృందములో గల రైతుల సంఖ్య మొ॥ వివరాలు ఈ నామఫలకంపై రాయించవలెను.
 9. జి.పి.ఎస్ (GPS) పై ఎన్నుకున్న బృందమును డిజిటలైజ్ చేయడమే గాక రైతుల పేర్లను ఈ కార్యాలయానికి పంపవలెను.
 10. పంట పెరుగుదల వివిధ దశల యందు డిజిటల్ కెమెరా ద్వారా రికార్డు చేయవలెను.
 11. ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ శాస్త్రవేత్తల సహకారంతో 1 లేదా 2 శిక్షణా తరగతులను నిర్వహించి CRK పథకం క్రింద మేలైన నిర్వహణా పద్ధతులపై అవగాహన కల్పించవలెను.
 12. పంటకోతల కాలంలో స్థానిక రైతుల, ప్రజాప్రతినిధుల, పత్రికా, ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాల సహకారం తీసుకొని ఫీల్డ్ డే నిర్వహించవలెను మరియు వారి సమక్షంలో పంట కోతల ప్రయోగాలను నిర్వహించవలెను ఈ కార్యక్రమాన్ని వీడియో చిత్రీకరించవలెను.
 13. ప్రతీ మొదటి మరియు 3వ మంగళవారం, పక్షపు నివేదిక వెంటనే తమ పై అధికారికి పంపవలెను.
 14. జిల్లా జె.డి.ఎ. CRK పై పక్షము రోజుల నివేదికను ప్రతీ మొదటి మరియు మూడవ గురువారాల్లో నెలవారీ నివేదికలను నిర్దేశిత పట్టికతో (1-7) క్షేత్ర పరిశీలన రిపోర్టుతో కలిపి కమిషనర్ వారి కార్యాలయానికి పంపవలెను.
 15. స్థానిక రైతుల సమక్షంలో ఉత్పత్తి కారకాలను పంటలో ఉపయోగించి, రైతులకు వాటి ప్రాముఖ్యత యందు అవగాహన కల్పించి ఎక్కువ ఉత్పాదకతను సాధించుటకు ప్రోత్సహించవలెను.
 16. వారు పంపించే నివేదికలలో ఆ ప్రదర్శనల గూర్చి రైతుల యొక్క అభిప్రాయములు మరియు ముఖ్యమైన సంఘటనలను పేర్కొనవలెను.
 17. భౌతిక లక్ష్యాలు, వాటికి అవసరమైన ఆర్థిక వనరులు, జిల్లావారీగా అనుబంధములో పేర్కొనబడినది. ఈ ఖర్చు 2018-19 సం॥ సాధారణ రాష్ట్ర ప్రణాళిక మరియు ఎన్ఎఫ్ఎస్ఎం క్రింద మంజూరు చేసిన నిధుల నుండి వాడుకొనవలెను. (ఎస్సిఎస్పి 17.1%, టిఎస్పి 5.53%)

18. ఎం.పి.ఇ.ఓ/ఎ.ఇ.ఓ/, ఎం.ఎ.ఓ/. ఎ.డి.ఎలు ఈ పథకం అమలునకు వ్యక్తిగతంగా బాధ్యులు. వారి పనితీరు/ పనిచేయు దక్షత పంట కోత ప్రయోగాలు చేయుట ద్వారా వచ్చు ఫలితాలను బట్టి నిర్ణయించబడును. జిల్లా జె.డి.ఎలు లక్ష్యాలను నిర్దేశించి ప్రత్యేక పంట ప్రదర్శనలు, చీడ, పీడల నివారణకు వారు చేసిన కృషిని ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించి, ఉత్పాదకత ఎంతవరకు పెరిగినది నిర్ణయించవలెను.
19. ఈ పథకం కార్యచరణను ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించుటకు కమిషనర్ కార్యాలయం నుండి ఒక సీనియర్ అధికారిని పరిశీలకుడిగా నియమించెదరు.
20. జిల్లా స్థాయిలో జెడిఎగారు పూర్తి బాధ్యత వహించి క్షేత్ర ప్రదర్శన పూర్తిగా అమలొనట్లు క్రమం తప్పక పరిశీలించవలెను. అంతేగాక జిల్లా స్థాయి అధికారులైన జెడిఎ, డిడిఎ, డిడిఎ (ఎఫ్టిసి), డిడిఎ (ఎస్సి) వారికి ఒక్కొక్కరికి 3-4 డివిజన్లు కేటాయిస్తూ క్షేత్ర ప్రదర్శనను పర్యవేక్షించవలెను.
21. ఈ జిల్లా స్థాయి అధికారులు ప్రతీ నెల వారికి నిర్దేశించబడిన డివిజన్లలో సిఆర్కె క్షేత్రాలను (వారానికి ఒక డివిజన్ చొప్పున) సందర్శించవలెను.
22. జిల్లాస్థాయి అధికారులు సందర్శన గావించిన సిఆర్కె క్షేత్ర పరిశీలన నివేదికను జెడిఎకి ఒక ప్రతిని పంపిస్తూ కమీషనరేటు కార్యాలయానికి మరొక ప్రతిని పంపవలెను. ట్యాబ్లెట్ ద్వారా కూడ నమోదు చేసి నివేదికను పంపవలెను
23. జిల్లాస్థాయి అధికారులు తప్పనిసరిగా క్షేత్ర సందర్శన చేయవలెను.
24. ప్రదర్శనలు పూర్తయిన పిదప ఫలితాలు వివిధ ప్రచార సాధనాలద్వారా ప్రచారం చేయవలెను. దానివలన ఎక్కువ మంది రైతులకు అవగాహన కల్పించగలము.
25. కీలక ఉత్పాదకాలు బ్యాచ్ వారిగా నమూనా తీసి విశ్లేషణ పిదప మాత్రమే రైతులకు పంపిణీ చేయవలెను. తదుపరి విశ్లేషణ ఫలితాల అనుగుణంగా సరఫరా దారులకు నిధులు విడుదల చేయవలెను.
26. ప్రతీ సిఆర్కె ప్రదర్శనా క్షేత్ర సాగు ఖర్చు అంచనా వేయవలెను. దానిని కంట్రోల్ వున్న క్షేత్రంతో పోల్చవలెను.

2018-19 సం॥లో CRK ప్రదర్శనలు

1. ప్రదర్శనా క్షేత్రాలను, వాటి వల్ల లాభపడు రైతులను ఖరీఫ్ కాలము ప్రారంభము కాకముందే ఎన్నుకొనవలెను. వాటికి అవసరమైన వనరులను 15 జూన్ లోగా, రబీకి 15 అక్టోబరు లోగా పూర్తిగా నిర్ణయించవలెను.
2. మండల స్థాయిలో అవసరమైన వనరులను 15 జూన్ లోగానే ఏర్పాటు చేసుకోవలెను. విత్తనాలను జూన్ 10 ముందుగానే అలాగే ఉత్పాదకాలు జూన్ 20 కి ముందుగానే పంపిణీ చేయవలెను.
3. సాగు ఖర్చు తగ్గించుట, సమగ్ర పోషక ఎరువులను సక్రమంగా ఉపయోగించుటలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించవలెను. మొక్కల సంరక్షణకు అవసరమైన క్రిమి సంహారకాలను మాత్రమే ఉపయోగించి అనవసరపు ఖర్చు, పురుగు మందుల అవశేషాలను తగ్గించవలెను.

2018-19 సం॥లో చంద్రన్న రైతు క్షేత్రాల పథకమునకై జిల్లాలవారీ లక్ష్యములు మరియు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ

క్ర. సం	జిల్లా	అధికారి వారీగా				పంట కాలం				వర్గీకరణ వారీగా				330 రాయతీలు				500/503 రాయతీలు				మొత్తం			
		ADAs	Mandal AOs	AEOS	MPEOS	సెగ్మెంట్	K-18	రైతు 2018-19	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్	సెగ్మెంట్
1	శ్రీకాకుళం	9	38	52	0	99	60	39	99	77	15	7	99	34.65	6.74	3.16	44.55	2.89	0.40	0.09	3.38	37.54	7.14	3.25	47.93
2	విజయనగరం	8	34	78	8	128	76	52	128	97	20	11	128	43.65	8.99	4.96	57.60	3.64	0.53	0.15	4.32	47.29	9.52	5.11	61.92
3	విశాఖపట్నం	10	43	72	3	128	76	52	128	87	6	35	128	39.15	2.69	15.76	57.60	3.26	0.16	0.47	3.89	42.41	2.85	16.23	61.49
4	తూర్పు గోదావరి	18	64	93	34	209	126	83	209	162	31	16	209	72.90	13.94	7.21	94.05	6.08	0.82	0.22	7.11	78.98	14.76	7.42	101.16
5	పశ్చిమ గోదావరి	12	48	76	54	190	114	76	190	148	29	13	190	66.60	13.04	5.86	85.50	5.55	0.77	0.18	6.49	72.15	13.81	6.03	91.99
6	కృష్ణా	16	50	62	68	196	118	78	196	152	29	15	196	68.40	13.04	6.76	88.20	5.70	0.77	0.20	6.67	74.10	13.81	6.96	94.87
7	గుంటూరు	12	57	129	81	279	168	111	279	215	42	22	279	96.75	18.89	9.91	125.55	8.06	1.11	0.30	9.47	104.81	20.00	10.21	135.02
8	ప్రకాశం	12	56	79	109	256	154	102	256	199	38	19	256	89.55	17.09	8.56	115.20	7.46	1.01	0.26	8.73	97.01	18.10	8.81	123.93
9	ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్.నెల్లూరు	12	46	47	34	139	39	100	139	106	22	11	139	47.70	9.89	4.96	62.55	3.98	0.58	0.15	4.71	51.68	10.47	5.11	67.26
10	కర్నూలు	11	53	152	107	323	194	129	323	250	48	25	323	112.50	21.59	11.26	145.35	9.38	1.27	0.34	10.98	121.88	22.86	11.60	156.33
11	అనంతపురము	11	61	65	157	294	176	118	294	230	44	20	294	103.50	19.79	9.01	132.30	8.63	1.16	0.27	10.06	112.13	20.96	9.28	142.36
12	జై.ఎస్.ఆర్.కడప	12	51	62	41	166	100	66	166	128	25	13	166	57.60	11.24	5.86	74.70	4.80	0.66	0.18	5.64	62.40	11.90	6.03	80.34
13	చిత్తూరు	11	66	93	23	193	116	77	193	149	29	15	193	67.05	13.04	6.76	86.85	5.59	0.77	0.20	6.56	72.64	13.81	6.96	93.41
		154	667	1060	719	2600	1517	1083	2600	2000	378	222	2600	900.00	170.00	100.00	1170.00	75.00	10.00	3.00	88.00	975.00	180.00	103.00	1258.00

